

Anul XIV Nr. 1 (1)
Ianuarie 2012

REVISTA DE INFORMARE, OPINIE, ȘI
INOVARE PEDAGOGICĂ

ISSN 2285 – 309X

EDITATĂ DE CASA CORPULUI DIDACTIC ALBA,

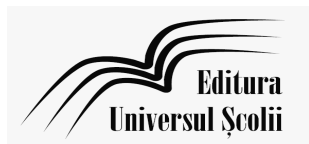
UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

Editura
Universul Școlii

Arta supremă a profesorului este de a trezi bucuria exprimării
creatoare și bucuria cunoașterii.

A. Cisteian

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:** Prof. Deák – Székely Szilárd Levente**Redactor șef:** Prof. Oros Ligia Elena**Secretar de redacție:** Prof. preot Hrițac Gheorghe**Redactori:** prof. Bloj Lenuța, prof. Grosu Monica, prof. Tocaciu Diana, prof. Gornic Mihaela, prof. cons. Croitoru Felicia, prof. Jude Laurențiu, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** lector univ. dr. Scheau Ioan**Tehnoredactare:** aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria, prof. Bazilescu Sebastian

Comunicarea – armonie și cuvinte în relația profesor elev – <i>Prof. Iuliana Turcu</i>	1
Instituția domniei și instituția prezidențială – Analiză comparativă – <i>Prof. Nicoleta Cîmpean</i>	2
Măsurile de prevenire a violenței în școli – <i>Prof. Adriana Pașca</i>	4
Cauzele insuccesului școlar – <i>prof. Marinela Țuculete</i>	6
Relația profesor-elev în contextul reformei învățământului românesc – <i>Prof. Adriana Pașca</i>	8
Educația ecologică – imperativ al lumii contemporane – <i>Prof. Iuliana Turcu</i>	9
Stabilirea regulilor clasei – O strategie didactică eficientă – <i>Prof. Simona Todoran</i>	11
Activitățile extracurriculare – prilej de cunoaștere și comunicare – <i>Înv. Aurica Marc</i>	13
Învățarea prin lectură. Evaluarea prin portofoliu – <i>Prof. Nicoleta Cîmpean</i>	15
Activități extracurriculare – <i>Prof. Semidia Crișan</i>	17
Proiect didactic – <i>Prof. Florin Oltean</i>	19

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

COMUNICAREA – ARMONIE ȘI CUVINTE ÎN RELAȚIA PROFESOR ELEV

Prof. Turcu Iuliana Șc. cu cls. I-VIII „Vasile Goldiș” din Alba Iulia

Comunicarea este cheia individuală spre societate și integrarea în aceasta. Comunicarea înseamnă armonie și cuvinte. Tudor Vianu spunea:” Cuvântul este sunet și culoare, e mesajul gândului uman.” Atunci vom spune și vom desluși sensul comunicării ca pe o multitudine de scopuri și tot atâtea modele de exprimare și manifestare .

În practica educațională este necesar ca elevilor să li se ofere ocaziile de a comunica . Pentru antrenarea elevilor în procesul comunicării nu trebuie să li se pretindă să vorbească mult, ci să fie găsite modalități de intensificare a interacțiunilor elev-elev în planul schimbului informațional și interpersonal.

Majoritatea comportamentelor, mai ales modul în care comunicăm le-am învățat cu toții în copilărie, prin imitarea persoanelor pe care le-am considerat modele. Primele modele au fost părinții, iar apoi profesorii. Elevii învață să comunice observându-i pe cei din jur.

Comunicarea în cadrul clasei se desfășoară pe două planuri: vertical de la educator-educat și invers și orizontal - între elevi. Relația profesor-elev este esențială pentru comunicarea didactică, profesorul trebuie să abordeze o atitudine astfel încât elevul să simtă necesară și plăcută întâlnirea cu el ca persoană și ca partener de dialog , să nu se simtă judecat, interpelat, manipulat, ci ascultat. A asculta este fundamental în realizarea unei comunicări . Absența comunicării poate rezulta și din absența ascultării reale a interlocutorului. Jean-Claude Abric (2002) stabilește cinci reguli ale unei comunicări eficiente și de calitate pe care le-aș sintetiza în cinci verbe: a asculta, a observa, a analiza, a exprima, a constata.

Activitatea profesor-diriginte presupune și culegerea de informații despre elevi: cum se pregătesc pentru lecții; despre relațiile dintre elevi; despre valorile pe care ei și le-au creat. Mă voi referi, în continuare la acest aspect al comunicării bazându-mă pe activitatea mea de profesor - diriginte în cadrul unei clase de a VI-a cu un colectiv de 19 elevi. Am observat în timpul de când le sunt dirigintă (2 ani), că cele mai bune rezultate le-am avut cu elevii datorită unei comunicări deschise, în care elevii au putut întotdeauna să se exprime liberi, în cadrul orelor de dirigiență, au propus teme interesante ce vizau preocupările specifice vârstei, dar și cele cu care intră în contact datorită acesteia. Aceste ore au fost organizate în mai multe tipuri vizând exprimarea liberă, dialogul, lucrurile în echipe, schimbul de roluri, în acest mod crescând libertatea elevilor de exprimare și manifestare .

Actul de comunicare generează procese individuale cu profunde rezonanțe în dezvoltarea psihică a elevilor: de exemplu lecturarea unor cărți , vizionarea unui film, activități extrașcolare, excursiile în general pot creiona comportamentul și le pot oferi modele.

Dialogul elev-profesor necesită un climat educațional stabil și constructiv. Dialogul reprezintă axa principală în jurul căreia gravitează întreaga problematică instructiv-educativă din școala contemporană. În cadrul orelor de dirigiență elevii își asumă diverse roluri care le permit exersarea unor comportamente de tip comunicativ: se informează, caută soluții, dezbate probleme, oferă informații. Clasa a cărei diriginta sunt este una în care comunicarea este eficientă, pentru că sunt de părere că aceasta este cheia soluționării oricărei situații problemă ce ar putea să apară. Comunicarea am realizat-o cu toți elevii, antrenându-i pe fiecare în parte, în funcție de particularitățile și caracterul fiecăruia, elevii devenind parteneri activi. Consider că depinde în primul rând de conduita profesorului pentru că toți elevii să fie implicați în actul comunicării.

Prin comunicare, prin dialog, prin ascultare, prin tonalitatea vocii, prin mimică putem influența pozitiv latura afectivă a elevilor, prin umanizarea și personalizarea relațiilor profesor-elev, primul devine

factor-cheie în stimularea și în dezvoltarea trăsăturilor de caracter și de personalitate ale elevului.

Conflictele minore între elevi au putut fi soluționate ușor datorită exprimării deschise, comunicarea fiind cheia, iar adevărul un simplu substantiv pentru unii, a devenit în cadrul clasei o valoare. Elevii au înțeles că atunci când au greșit, primul pas spre remediere îl constituie recunoașterea greșelii, pentru că minciuna va da naștere altor situații-problemă. În felul acesta colectivul de elevi este unit, iar conflictele în interiorul clasei sunt minore. Este important ca elevii să înțeleagă binele percepându-ne pe noi cadrele didactice, modelatori de suflete, ca parteneri în actul educațional, ca niște oameni care știu să-i asculte, pe care se pot baza, mai ales ca în unele familii acest lucru a devenit inexistent.

În concluzie comunicarea cu elevii presupune disponibilitate din partea profesorului, deschidere, abilități de ascultare și exprimare.

Bibliografie:

1. Cucoș C - *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași 2002
2. Tudorica R- *Managementul educației în context european*, Ed.Meronia, București 2007
3. Dumitru, Ioan Ungureanu, Cornel, *Pedagogie și elemente de psihologia educației*, Cartea Universitară, București, 2005

INSTITUȚIA DOMNIEI ȘI INSTITUȚIA PREZIDENTIALĂ – ANALIZĂ COMPARATIVĂ

Prof. Cîmpean Nicoleta, Liceul Teoretic Teiuș

Cele două instituții reprezentând epoci istorice diferite – epoca medievală și modernă, respectiv cea contemporană, au avut și au un rol important în conducerea și organizarea statului românesc. Vom încerca în continuare să identificăm principalele asemănări și deosebiri între cele două instituții centrale, punând în același timp în evidență importanța fiecăreia dintre ele.

Din punctul de vedere al formei de guvernământ, Principatele Române se încadrează încă de la întemeiere în categoria domniilor absolute, formă monarhică mereu afirmată de domnitori, de la Basarab I, la Brâncoveanu și Cantemir. Această formă a evoluat în timp – domnie supusă regimului otoman, apoi celui nobiliar, fanarioților, monarhie ereditară, republică populară și socialistă – pentru ca în prezent, așa cum prevede articolul 1 din Constituția României, “forma de guvernământ a statului român este republica”¹.

În ceea ce privește rolul instituției domnești, acesta este unul important, în condițiile în care domnul deține toată puterea în mâinile sale. Președintele în schimb este un mediator între puterile statului precum și între stat și societate. El este totodată garantul independenței naționale, al unității și integrității teritoriale².

La români, domnia nu a apărut ca la maghiari sau la bulgari, ca rezultat al investiturii de la Roma sau Bizanț, ea s-a născut pe cale internă și caracterul ei absolut s-a justificat în primul rând prin originea sa divină. Cancelariile folosesc încă din veacul al XIV-lea formula “prin grația lui Dumnezeu” și vocabula “Io” cu sens de “cel ales de Dumnezeu”. «Ștefan cel Mare, Neagoe Basarab, Radu de la Afumați sunt câteva exemple de domni care au afirmat răspicat că se socotesc « aleșii lui Dumnezeu și

¹ Constituția României, art 1, al.2, Ed, Hamangiu, 2010

² idem, art 80, al.1,2.

unșii lui », afirmație pe care n-au pus-o la îndoială nici ideologii boierimii din veacul al XVII-lea »³. Șeful statului era uns și încoronat de mitropolit în cadrul unei ceremonii religioase. Această ceremonie și formulele menționate mai sus și prezente de altfel în titulatură, transferă domnului harul divin.

Caracterul absolut al domniei s-a manifestat și prin aspectul său dinastic. Succesiunea la conducerea țării s-a făcut pe cale ereditară (în familia Basarabilor - în Țara Românească și a Mușatinilor în Moldova) și electivă prin alegerea domnilor de către marea boierime din rândul membrilor familiei domnitoare. Pentru a limita amestecul mării boierimi în succesiune, domnii își asociau încă din timpul vieții fiul la domnie.

Revenind în zilele noastre, problema alegerii președintelui este abordată într-un mod democratic în condițiile în care “Președintele României este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat”⁴.

În ceea ce privește durata mandatului președintelui, aceasta este de 5 ani, fiecare președinte având dreptul la cel mult două mandate. În cazul domnului, acesta era ales pe viață.

Un aspect important în analiza noastră îl reprezintă și atribuțiile instituțiilor studiate. Caracterul absolutist al puterii domnești rezultă și din analiza funcțiilor acesteia. Principele este mare voievod, termen slav semnificând conducător de obști și domn, termen latin cu înțeles de stăpân; “diplomatica cancelariei traduce acest termen grecesc cu *de sine stătător* sau *singur stăpânitor*”⁵.

Atribuțiile domniei vizează toate domeniile importante, spre deosebire de cele ale președintelui care sunt mai limitate. Astfel, domnul controla toată politica externă a țării (declara război și încheia pace, semna tratate cu țările vecine), fără a cere acordul vreunei alte instituții a statului. Și președintele azi încheie tratate internaționale în numele țării, dar aceste tratate sunt anterior negociate de Guvern și supuse spre ratificare Parlamentului. De asemenea, președintele, la propunerea Guvernului, acreditează și recheamă reprezentanții diplomați ai României, ceea ce cu siguranță a făcut și Ștefan cel Mare atunci când și-a trimis “ambasadori” în statele europene pentru a încheia tratate de alianță antiotomană.

Domnul avea și atribuții militare, fiind comandantul suprem al armatei; în această calitate percepea birul, dare în general destinată acoperirii cheltuielilor de apărare sau răscumpărare a păcii prin tributul impus de puterile străine.

Și președintele la rândul lui, conform articolului 92, al. 1 din Constituția României, “este comandantul forțelor armate și îndeplinește funcția de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării”. El poate de asemenea să declare mobilizarea parțială sau totală a forțelor armate, bineînțeles cu aprobarea prealabilă a Parlamentului.⁶

În ceea ce privește politica internă, domnul are de asemenea puteri depline, în timp ce președintele are atribuții doar în câteva domenii.

Domnul numește dregătorii, membri ai Sfatului domnesc, care era un organ consultativ și cu atribuții juridice. În schimb președintele desemnează doar candidatul pentru funcția de prim-ministru și numește apoi guvernul pe baza votului de încredere acordat de Parlament (art.85). În problema colaborării domnului cu Marea Adunare a Țării, respectiv a președintelui cu Parlamentul, și aici există mari diferențe: Marea Adunare a Țării, formată din mari boieri, clerul înalt, boierimea mică și mijlocie și curteni era convocată de domn doar în cazuri speciale (alegerea domnului, declararea războiului sau încheierea păcii), având un caracter sporadic și nu unul permanent.

³ Vlad Georgescu, “Istoria românilor de la origini până în zilele noastre”, Ed. Humanitas, București, 1992, p.45.

⁴ Constituția României, art 81, al.1

⁵ Vlad Georgescu, idem, p. 46.

⁶ Constituția României, art, 92, al. 2

În România contemporană relația președintelui cu Parlamentul (organul reprezentativ suprem al poporului și unica autoritate legiuitoare a țării)⁷, are un statut total diferit: președintele adresează Parlamentului mesaje cu privire la principalele probleme politice ale țării (art. 88), iar în anumite situații președintele poate să dizolve Parlamentul (art. 89).

Alte atribuții ale domnului erau cele administrative, funciare (stăpânește teritorii, confirmă proprietăți), fiscale (bate monedă, instituie sistemul de impozite), judecătorești (este instanța supremă de judecată). Atribuțiile domniei au fost totuși limitate de drepturile și privilegiile marii boierimi și de "obiceiul" sau "legea țării".

Fără a deține nici una din aceste atribuții, președintele are altele: conferă decorații și titluri de onoare, acordă gradele de mareșal, de general și de amiral, numește în funcțiile publice, în condițiile prevăzute de lege și acordă grațierea individuală⁸.

Aspectul suspendării din funcție poate fi adus în discuție doar în cazul președintelui care "în cazul săvârșirii unor fapte grave care încalcă prevederile Constituției poate fi suspendat din funcție de Camera Deputaților și de Senat, în ședință comună..."⁹.

În sfârșit un ultim aspect pe care dorim să-l aducem în discuție este cel al interimatului funcției. Astfel, în cazul domnului, mitropolitul era cel care-i ținea locul și prelua atribuțiile pe o perioadă limitată, în timp ce în cazul președintelui interimatul se asigură "în ordine, de președintele Senatului, sau de președintele Camerei Deputaților"¹⁰.

În finalul acestui studiu comparativ trebuie menționat faptul că acest caracter absolut al domniei s-a păstrat până la jumătatea secolului al XVII-lea când, după instaurarea dominației otomane, numirea domnilor se va face direct de către Poartă, iar domnia nu mai era un atribut exclusiv al voinței divine, deoarece depindea de voința sultanului. Statutul acestei instituții centrale se va degrada și mai mult la începutul secolului al XVIII-lea, odată cu instaurarea domniilor fanariote.

BIBLIOGRAFIE

1. Vlad Georgescu, "Istoria românilor de la origini până în zilele noastre", Ed. Humanitas, București, 1992.
2. Constituția României, Ed. Hamangiu, 2011

MĂSURI DE PREVENIRE A VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI

Prof. Pașca Adriana Școala cu cls.I-VIII "Vasile Goldiș" Alba Iulia

Violența poate fi întâlnită practic oriunde. Dacă deschidem ziarele, putem citi despre războaie în diferite părți ale lumii. Dacă deschidem televizoarele, vedem oameni ridicând vocea sau trăgând unii de alții. Dacă observăm copii jucându-se, vedem că ei joacă jocuri precum „Împușcă-l pe cel rău”. Aflăm tot timpul despre rata înaltă a criminalității stradale.

Problema violenței a căpătat mai multă gravitate pentru societatea civilă odată cu mediatizarea ei tot mai intensă. Conflictele din școli sunt tot mai des mediatizate în presă, la televizor, radio sau pe Internet. Cu cât violența din viața societății este mai des popularizată de mass media, cu atât violența și

⁷ idem, art.61, al. 1

⁸ idem, art. 94

⁹ idem, art. 95, al.1

¹⁰ idem, art. 98, al.1

agresivitatea tinerilor va crește.

Violența este acceptată ca o cale de a rezolva conflictele. Acest lucru produce numeroase probleme, deoarece copiii învață din mediul în care trăiesc. Cu cât mediul cultivă mai mult violența, cu atât copiii se vor obișnui mai mult cu ea, văzută ca o cale practică și sănătoasă de rezolvare a conflictelor. Pentru a schimba această mentalitate, copiii ar trebui să învețe:

- a) să recunoască violența;
- b) să facă față conflictelor folosind alte mijloace decât cele violente.

Dacă formele și conținuturile activităților educaționale corespund cerințelor actuale ale tinerilor atunci aceștia sunt mai disponibili în preluarea și adaptarea comportamentului lor la unele dintre acestea.

Activitatea de față permite o abordare mai profundă a subiectelor legate de violență. Definirea violenței s-a dovedit a fi o încercare extrem de dificilă. Acest fapt se explică prin complexitatea fenomenului, dar și prin marea diversitate a formelor sale de manifestare.

- a) fizică și verbală;
- b) instrumentală, prin care se mențin sau se obțin anumite obiecte sau statute;
- c) ostilă ironică spre enervare, supărare, jignirea sau tachinarea cuiva;
- d) defensivă are la bază mania, enervarea;
- e) ludică, manifestată în competiții sportive, culturale;

Rădăcina latină a termenului violență este vis, care înseamnă forță și care trimite la ideea de putere, de dominație, de utilizare a superiorității fizice, deci a forței, asupra altuia.

Există numeroase definiții ale violenței. Eric Debarbieux, specialist în problematica violenței în mediul școlar, oferă o definiție prin care se surprinde ansamblul fenomenului violenței: Violența este dezorganizarea brutală sau continuă a unui sistem personal, colectiv sau social și care se traduce printr-o pierdere a integrității, ce poate fi fizică, psihică sau materială. Această dezorganizare poate să se opereze prin agresiune, prin utilizarea forței, conștient sau inconștient, însă poate exista și violență doar din punctul de vedere al victimei, fără ca agresorul să aibă intenția de a face rău. În mod tradițional, școala este locul de producere și transmitere a cunoașterii, de formare a competențelor cognitive, de înțelegere a sensului vieții și a lumii care ne înconjoară, de înțelegere a raporturilor cu ceilalți și cu noi înșine. Misiunea școlii nu este doar de a pregăti forța de muncă. Școala trebuie să profileze caractere, să-i educe tânărului plăcerea de a învăța, dorința de a reuși și de a face față schimbărilor de pe piața muncii.

Pentru reducerea manifestărilor de violență în rândul tinerilor, se desprind câteva măsuri:

- Pregătirea unei oferte adecvate de educație nonformală și de petrecere a timpului liber pentru tineri care să promoveze toleranța și comunicarea, să contribuie la însușirea unor abilități de viață, să contribuie la dezvoltarea lor armonioasă (fizică, psihică și, totodată, morală) și să promoveze modele nonviolente (sub toate formele).
- Identificarea timpurie a elevilor cu potențial violent prin implicarea cadrelor didactice și a personalului specializat.
- Valorificarea intereselor extracurriculare ale tinerilor elevi.
- Acordarea de sprijin familiilor care solicită asistență și orientarea acestora către serviciile specializate.
- Colaborarea școlii cu familiile elevilor cu potențial violent sau care au comis acte de violență, în toate etapele procesului de asistență a acestora (informarea, stabilirea unui program comun de intervenție, monitorizarea cazurilor semnalate).
- Organizarea de întâlniri în școală, vizite în familii, programe extrașcolare cu participarea comună a elevilor, a părinților, a cadrelor didactice și a specialiștilor.
- Semnalarea de către școală a cazurilor de familii având comportament violent față de copii și implicarea în rezolvarea acestora (în cazuri extreme, participarea la procedurile

de plasament familial).

- Includerea temei violenței pe agendele întâlnirilor formale ale școlii.
- Informarea mai bună a cadrelor didactice privind factorii de risc pentru violență.
- Transformarea regulamentului școlar din instrument formal în mijloc real de prevenție și intervenție.

BIBLIOGRAFIE:

1. Nițescu, V., *Adolescența*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985
2. Roșca, A., Ona, D., *Elemente de planificare și contracepție*, Editura Quo Quadis, Cluj Napoca, 1999

CAUZELE INSUCESULUI ȘCOLAR

Prof. Țuculete Marinela Liceul Sportiv Alba Iulia

Insuccesul școlar se definește prin rămânerea în urmă la învățătură a unor elevi, care nu reușesc să obțină un randament școlar la nivelul cerințelor programelor școlare, el este consecința inadaptrii la mediul socio-profesional, la nivelul cerințelor acestuia.

Insuccesul, cu forma sa gravă de eșec, înseamnă nereușită, înfrângere sub povara propriei neputințe sau a greutăților exterioare. Insuccesul și eșecul sunt respinse de societate, de colectivitate, de individ. Ca reacții față de insucces apar disprețul, dezamăgirea, compasiunea care pe unii îi alină, pe alții îi umilește.

Insuccesele școlare includ în general următoarele: număr mare de corigențe, număr mare de repetenți, de exmatriculați, de abandonuri școlare, număr mare de elevi sancționați, multe note sub 5 în timpul anului școlar, integrarea socio-profesională slabă.

Rămânerea în urmă la învățătură sau retardul școlar se manifestă prin incapacitatea temporară de a face față activităților școlare, incapacitatea sau refuzul de a învăța, de a nu avea rezultate în concordanță cu capacitățile. Cauzele sunt multiple. Retardul școlar este real, elevul nu poate avea rezultatele pe care le-ar dori sau care i se cer, sau aparent, elevul poate să învețe, dar refuză, îi lipsește motivația. Retardul este de scurtă durată, explicat prin dificultăți temporare - oboseală, stare de boală după vacanță, evenimente stresante din viața intimă sau de familie.

Insuccesul școlar, cu toate formele lui de manifestare, reprezintă ansamblul pierderilor școlare ale căror efecte se repercutează negativ asupra integrării sociale și profesionale și asupra relațiilor de conviețuire cu semenii.

Eșecul școlar nu este o problemă nouă, de-a lungul timpului au fost realizate multiple cercetări pentru identificarea și prevenirea eșecului școlar. O dată cu trecerea timpului și apariția unor noi factori ce contribuie la acest fenomen negativ în rândul elevilor, schimbarea viziunii educativ – informative și formative, egalitatea de șanse privind educația, suportul psihopedagogic oferit în școli, este necesară o implicare a tuturor factorilor ce contribuie la educația școlară pentru stoparea și eventual eradicarea acestui fenomen.

Eșecul școlar este un fenomen periculos, deoarece el determină efecte negative atât în plan psihologic individual, respectiv o alterare a imaginii de sine a elevului în cauză, care-și va pierde tot mai mult încrederea în propriile posibilități și capacități ajungând să dezvolte o teamă de eșec, cât și pe plan social, pentru că eșecul școlar permanentizat „stigmatizează”, „etichetează” și conduce la o marginalizare socială cu un nivel crescut de comportamente deviante și infracționale.

Eșecul școlar are la bază mai mulți factori, elevul confruntându-se cu o serie de dificultăți școlare care au ca principale cauze: propria persoană, părinții și familia, școala, comunitatea locală etc.

Pentru eliminarea efectelor negative ale eșecului școlar este necesară cunoașterea cauzelor care au produs-o.

Cauzele insuccesului școlar sunt de triplă natură și anume:

Cauze de natură familială ale insuccesului școlar: familiile dezorganizate; lipsa condițiilor necesare vieții decente; lipsa condițiilor de învățatură; comportarea autoritară a unor părinți față de copiii lor; lipsa controlului unor părinți asupra activității școlare și a celei extrașcolare; lipsa legăturii unor părinți cu școala, cu profesorii; lipsa preocupării unor părinți față de orientarea școlară și profesională a copiilor lor.

Cauze de natură psiho-socio-fiziologică ale insuccesului școlar: tulburările fiziologice; tulburări psihice și de comportament; tulburări psihosociale.

Cauze de natură pedagogică ale insuccesului școlar: calitatea necorespunzătoare a organizării școlare la anumite niveluri; conținutul învățământului necorespunzător cu exigențele contemporane; pregătirea necorespunzătoare a cadrelor didactice; baza tehnico-materială și didactică necorespunzătoare; metodologie didactică pasivă; tratarea globală și doar ca obiect al educației elevilor; relații nedemocratice față de elevi; orientarea școlară și profesională necorespunzătoare; existența unui grup școlar neunitar; evaluarea subiectivă a rezultatelor școlare; insuficienta contribuție a factorilor educativi; lipsa preocupării socio-educative.

Strategiile și condițiile favorabile prevenirii insuccesului școlar se stabilesc, în mare măsură, în funcție de cauzele nereușitei școlare, ele reiterând caracteristicile strategiilor și condițiilor obținerii succesului școlar. Ele se stabilesc în strânsă legătură cu cele trei naturi ale cauzelor: familială, psiho-socio-fiziologică și pedagogică.

Pentru optimizarea actului didactic, în contextul căruia să se prevină ori să se elimine eșecul școlar, factorul educativ, mai ales profesorul trebuie să dovedească și să respecte câteva condiții specifice și anume:

- Pregătirea de specialitate a profesorilor dublată de o bună pregătire psiho-pedagogică.
- Elaborarea unor strategii de tratare diferențiată și individualizată a elevilor aflați în situația de insucces școlar.
- Evaluarea să se concentreze pe progresul elevilor și nu pe comparații și ierarhizări.
- Evitarea discrepanțelor, a etichetării, a intimidării elevilor.
- Depistarea precoce a eventualelor probleme de învățare.
- Utilizarea întregului arsenal de metode psiho-pedagogice de stimulare și recuperare a dificultăților școlare.
- Orinetarea școlar profesională adecvată în care să primeze interesele elevilor.

Așadar, succesul sau insuccesul școlar are un caracter complex și presupune raportarea concomitentă atât la exigențele externe, cât și la posibilitățile interne ale alevului.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitriu, Gheorghe, *Psihologia dezvoltării și educației*, Editura Alma Mater, Bacău, 2003
2. Bălan, Bogdan, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, 1998
3. Voiculescu, Florea, *Educație și schimbare*, Editura , Alba Iulia, 2006

RELATIA PROFESOR-ELEV ÎN CONTEXTUL REFORMEI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC

Prof. Pașca Adriana, Școala cu clasele I-VIII "Vasile Goldiș", Alba Iulia

Orice profesor, indiferent de specialitate (chimie, biologie, informatică) este sau ar trebui să fie și un bun educator, poate chiar și puțin psiholog ca diriginte și nu numai.

În procesul de Reformă care se desfășoară mai repede sau mai încet, dar inevitabil și sigur, relațiile interumane din școli și licee suferă continue și sesizabile modificări, în acord și cu transformările din societate în ansamblu. Procesul de învățământ a devenit în epoca noastră o acțiune pe baza unor elemente anticipative, respectiv de prospectare a stării de lucruri în care urmează să se desfășoare activitatea seriilor de absolvenți după terminarea școlii.

Pentru unii (părinți, profesori, elevi) aceste schimbări pot fi dureroase, dramatice chiar, deoarece strică ierarhiile, "minează" autoritatea, tind spre anarhie uneori. Pentru alții aduc un suflu nou, de respect reciproc, de într-ajutorare, de dezvoltare a personalității umane, indiferent de vârstă, de sex, de funcții.

Relaționarea interumană a fost, este și va rămâne o problemă dificilă și complexă, nu numai în școală, dar și în familie și în societate, deoarece oamenii, ca indivizi, reprezintă unice, sunt diferiți din toate punctele de vedere. În acest context, prospectiviștii vor trebui să se întrebe în ce constă specificul științific, tehnologic și economic care va solicita omul în timp ce urmează spre a desluși în imperativele acestuia liniile de perspectivă, cadrul de efectuare și conținuturile procesului formării.

În epoca noastră, profund informatizată, în care omul și-a găsit un nou "partener", calculatorul, inter-relaționarea umană are specificul ei. O relaționare interumană de calitate presupune o atitudine de parteneriat reciproc avantajos, în care partenerii oferă și primesc alternativ ceea ce au de dăruit sau ceea ce le lipsește și evident că, fiecare om are și "plusuri" și "minusuri".

Investigațiile întreprinse pe plan mondial cu privire la impactul educației asupra dezvoltării sociale vin să ne arate că este esențial ca ideea de formare a omului să se inspire dintr-o filosofie a pregătirii acestuia pentru o viață complexă în raport cu exigențele conviețuirii moderne sau să constate că astfel se plasează în afara realității. Atât prospectiva educației, cât și performanța ei se conturează ca idei ce vin de pe poziția lor de proiect și cerința să se întemeieze obligația pedagogiei de a dezvolta o teorie proprie cerută de o educație menită să formeze omul pe toată dimensiunea vieții lui, și în conformitate cu cerințele secolului următor, aflat într-o măsură mult mai mare sub imperativele științei și tehnicii concepute într-o unitate indisolubilă.

Dacă viitorul va fi cucerit nu printr-o anume știință și tehnică, ci și prin crearea neconținută de știință și tehnică, trebuie să recunoaștem că pregătirea omului solicitat de o asemenea perspectivă nu ar putea fi asigurată în cadrul educației tradiționale. Aceasta ar putea, cel mult, să pună bazele unei asemenea direcții de formare. În rest, prin urmare, o anumită corelare și mobilitate, în vederea satisfacerii cerințelor de învoire și transformare. De aici, necesitatea adaptării educației la cerințele pieții muncii prin deschiderea educației tradiționale (predominant formale) la diversele influențe educative din afara acestui cadru și, totodată, transferarea spiritului acestei educații în alte arii educaționale.

Procesul de învățământ, fiind prin excelență un proces de comunicare, este importantă însușirea abilităților de a comunica. Atât profesorul cât și elevul trebuie să manifeste deschidere către ceilalți și disponibilitate de "a da" și de "a primi", renunțând la prejudecata că "a da" este mai valoros decât "a primi".

Profesorul poate fi considerat, metaforic vorbind, un acumulator bine încărcat cu informații de specialitate și cu o anumită experiență de viață, iar elevul este un acumulator pus la "încărcat" în școală. Profesorul, la rândul său, trebuie să-și reîncarce periodic "bateriile" într-o lume în care informațiile apar și

se succed cu viteze și în cantități amețitoare. O condiție pentru o relație profesor-elev eficientă o constituie manifestarea sentimentului de responsabilitate de care trebuie să dea dovada fiecare în funcție de rolul și statutul său.

BIBLIOGRAFIE:

1. Constantin Cucoș, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1998
2. Sălăvăstru, D., *Didactica psihologiei*, Editura Polirom, Iași, 1999

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ – IMPERATIV AL LUMII CONTEMPORANE

Prof. Turcu Iuliana, Școala. cu cls. I-VIII „Vasile. Goldiș” Alba Iulia

În condițiile crizei ecologice mondiale, cu care se confruntă omenirea, la fel ca celelalte forme ale conștiinței sociale, un rol important rămâne și conștiinței ecologice, care trebuie să contribuie la formarea unei culturi ecologice a personalității umane. Cultura ecologică presupune cunoașterea profundă a legităților dezvoltării naturii și societății, a interdependenței omului cu mediul înconjurător, conștientizarea societății de a ocroti natura, a folosi cât mai rațional și eficient resursele naturale.

Conștiința ecologică cuprinde două componente, și anume: una cu caracter practic și cealaltă cu caracter științifico-tehnic. Conștiința ecologică cu caracter practic se formează spontan, ca rezultat al activității practice a oamenilor. Ea reprezintă forma primară de percepere de către om a locului și rolului său în raport cu mediul înconjurător. Conștiința ecologică științifico-tehnică reprezintă un sistem de idei, concepte și teorii cu privire la formele de interacțiune dintre societate și natură.

Între conștiința ecologică și cultura ecologică există o relație intimă, indisolubilă, de interdependență. Cultura ecologică reprezintă fundamentul conștiinței ecologice a individului.

Formarea și dezvoltare culturii ecologice se poate realiza cu succes numai într-o societate ecologică care are ca obiectiv final optimizarea și armonizarea interacțiunilor dintre SOCIETATE, OM, NATURĂ. Formarea culturii ecologice se bazează pe următoarele elemente:

1 – pe cunoașterea legilor naturii și societății, pe acțiunea științific-fundamentată a omului asupra mediului înconjurător;

2 – pe respectarea Constituției, a dreptului fiecărui om la mediul înconjurător neprimejdios pentru viață și societate;

3 – pe protecția mediului înconjurător, conservarea și ocrotirea monumentelor istorice;

4 – pe realizarea obiectivelor educaționale: respect față de mediul ambiant, formarea conștiinței ecologice la tânăra generație;

5 – pe crearea unui sistem judicios de instruire și educare ecologică a populației prin acțiuni concrete de ocrotire a naturii.

Educația ecologică are un scop formativ de pregătire a tinerilor pentru a lua hotărâri comportamentale concrete privind protecția mediului. Educația ecologică în școală ar trebui să înceapă din primele clase, cu scurte excursii pentru cunoașterea mediului, asimilarea unor noțiuni elementare ale mediului natural local, cu precizarea unor reguli de conduită și comportament în natură, societate, familie. Educația ecologică trebuie să înceapă cu însușirea unor reguli de igienă corporală, la domiciliu, în orice loc s-ar afla persoana respectivă și de aici se ajunge apoi la problematica păstrării curățeniei într-un mediu mai larg, pe zone, regiuni și pe ansamblul localităților și al țării.

Toate disciplinele școlare ar trebui să realizeze o activitate sistematică și precis direcționată de informare, orientare și educație ecologică, organizând acțiuni practice de implicare ale elevilor în menținerea purității mediului ambiant, pe anumite zone, prin antrenarea lor la plantarea de puieți, sădirea de flori în parcuri, ecologizări etc.

Marele sociolog român Dimitrie Gusti menționa în anul 1938 că educația civică, aș adăuga, inclusiv educația ecologică începe, încă din anii copilăriei, în familie, cu îngrijirea mediului natural în care își petrec anii copilăriei, cu protecția florilor, a arborilor, cu dragostea pentru ființele vii, care alcătuiesc universul în care trăim.

Jean Jaque Rousseau în celebra lucrare de pedagogie „Emil” se referă la căile educării copilului, propunând reîntoarcerea la așa zisa „stare de natură” bazată pe orientarea instinctivă și activitatea practică. J.J. Rousseau a adoptat o atitudine fermă de respingere a civilizației excesiv industriale, caracterizată prin degradare morală, pledând pentru educarea copilului în spiritul principiului respectării naturii. În acest context J.J. Rousseau a emis aserțiunea: „Omul se naște bun de la Natură, dar societatea îl corupe”.

Astăzi mai mult ca oricând este necesar ca fiecare tânăr să cunoască realitățile ecologice și să țină seama de acestea în activitatea sa, **„întrucât natura țării este o mare bogăție a întregului nostru popor, nu numai a generației actuale, ci și a celor viitoare” (Victor Tufulescu).**

Formarea elevilor cu o conștiință și o conduită ecologică devine o cerință deosebit de importantă pentru orice demers educativ școlar și extrașcolar. Fiecare copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiția să respecte natura. De aceea am căutat să dezvolt la elevi capacitatea de cunoaștere și înțelegere a mediului înconjurător precum și stimularea curiozității pentru investigarea acestuia, dar și formarea și exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire în vederea educării unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător.

Protecția mediului înconjurător a apărut ca problemă a omenirii numai în zilele noastre, respectiv atunci când omul a cucerit întreg spațiul Terrei prielnic vieții. Acum bogățiile și resursele de energie au fost afectate în așa măsură încât se întrevide epuizarea rapidă a unora dintre ele, iar unele condiții esențiale existenței umane, ca apa sau aerul dau semne de otrăvire. Se deduce astfel posibilitatea ca viitorul omenirii să fie pus sub semnul întrebării dacă nu se iau măsuri energice de protecție a planetei. Omul a înțeles că face și el parte din natură, că Terra și resursele ei sunt limitate, că această planetă funcționează ca un sistem și că dereglările produse într-un loc pot avea repercusiuni pentru un întreg circuit, inclusiv pentru om. Educația ecologică îl sfătuiește ce este și ce nu este bine să facă în relația lui cu natura, într-un cuvânt îl învață cum să ocrotească natura.

CONCLUZIE:

Formarea elevilor cu o conștiință și o conduită ecologică este o cerință deosebit de importantă pentru orice demers educativ școlar și extrașcolar.

Prin activitățile ecologice desfășurate elevii trebuie să învețe să respecte natura, să o ocrotească, să aibă grijă de aer, de apă, de sol, de plante și animale, pentru ca atunci când spune natură să vadă o mare de verdeață presărată cu flori, să simtă adierea vântului, atingerea duioasă a razelor soarelui, să audă susurul cristalin al apelor și cântecul fermecător al păsărelelor.

Elevii au nevoie să perceapă cel mai mare adevăr din spațiul viului: plantele se nasc, trăiesc și mor lăsând semințe pentru următoarea generație de plante. Copiii trebuie să înțeleagă că orice ființă are dreptul să trăiască, deci și plantele și animalele. Copiilor le place natura, mai ales când observă fenomene caracteristice fiecărui anotimp, când li se vorbește și observă viața plantelor, a animalelor, li se trezește dorința, curiozitatea de a ști cât mai multe lucruri despre cele observate, pun întrebări, caută răspuns. Curiozitatea elevilor este suscitată și de legăturile de cauzalitate care există între cele observate și

fenomenele percepute: de ce cresc plantele?, de ce cad frunzele?, de ce plouă? etc. Rolul educatorului este de a răspunde la toate întrebările cauzale ale copiilor, de a le explica fenomenele ce apar în natură.

Cu ocazia diverselor evenimente ecologice realizate cu elevii am desfășurat activități, cum ar fi:

- activități practice de îngrijire și amenajare a spațiilor verzi prin plantarea de plante prevernale și vernale;
- activități de recoltare a unor elemente poluante (deșeuri din plastic, pungă, ambalaje);
- realizarea unor experimente ce au în vedere demonstrarea rolului elementelor: apă, aer, sol în creșterea și dezvoltarea plantelor, în menținerea vieții pe pământ;
- realizarea de eseuri, desene și postere privind protecția mediului;
- plantarea de puieți în pădurea din apropierea localității.

Prin activitățile desfășurate școala trebuie să trezească spiritul de independență, de formare a capacității de autoinstruire și autoeducație ecologică la elevi.

BIBLIOGRAFIE

1. Băloiu Anca, *Protecția mediului înconjurător*. Editura Ceres, București, 1997

STABILIREA REGULILOR CLASEI – O STRATEGIE DIDACTICĂ EFICIENTĂ

Prof. Todoran Simona, Liceul Sportiv Alba Iulia

În cadrul procesului instructiv-educativ, profesorul se confruntă cu o mulțime de comportamente ale elevilor. Abordarea strategiilor de predare eficiente, deținerea abilităților necesare pentru implementarea acestora, au rolul de a crea un climat pozitiv în clasă. Pe lângă aptitudinile didactice și educative un dascăl bun trebuie să dețină și aptitudini organizatorice și psihosociale. Acestea îi permit să organizeze și să antreneze colectivul de elevi în diferite activități și îi oferă posibilitatea de a relaționa ușor și a influența grupul de elevi.

Ora de consiliere reprezintă un prilej pentru diriginte de a realiza cu elevii săi activități educative care vin în sprijinul formării unor trăsături de caracter, determinând modul de comportare a acestora.

Colaborarea dintre profesorul de la clasă și psihologul școlar poate fi benefică în cele mai multe cazuri. Astfel, răspunzând atât dorinței părinților clasei la care sunt dirigintă cât și nevoii de implicare a altor factori educativi în desfășurarea orelor de consiliere, pe parcursul anului trecut am demarat un proiect de parteneriat cu Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Alba – Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică Alba, intitulat „*Cât de bine mă cunosc? Cât de bine mă cunosc colegii, părinții și dascălii mei?*”. Acest proiect a fost conceput și pus în practică în scopul de a elabora profilul personal al elevilor prin identificarea trăsăturilor de personalitate specifice și consolidarea colectivului de elevi de clasa a V-a.

Implicarea psihologului, a părinților, a profesorilor clasei în desfășurarea orelor de consiliere a avut ca scop comun construirea temeliei pentru formarea unei personalități creative. Confruntările de idei, schimbul de opinii realizate, exprimarea punctului de vedere deschis, fără jignirea colegilor, antrenarea în activități de grup, identificarea modalităților de corectare a trăsăturilor negative au contribuit la cultivarea respectului față de sine și față de ceilalți și a responsabilității față de faptele fiecăruia.

Una dintre activitățile desfășurate a urmărit stabilirea câtorva reguli ale clasei, reguli clare, precise, cu care toți elevii să fie de acord și care să fie respectate de toți.

Nu este însă suficient a implica elevii în formularea unor reguli și a stabili dacă aceștia sunt capabili să le respecte. Este nevoie și de stabilirea recompenselor pentru elevii care respectă în mod regulat aceste reguli, respectiv a consecințelor ce vor fi suportate de cei care încalcă în mod repetat regulile, adică de consecvență în verificarea respectării lor.

Recompensele constau în primirea de acadele la sfârșitul săptămânii de către cei mai respectoși colegi de clasă, bilete gratuite la teatru, participarea la excursii, iar printre sancțiunile stabilite de clasă se numără următoarele:

- efectuarea a 3 zile de curățenie în clasă de către cei care nu păstrează curățenia;
- interzicerea participării la următoarea activitate extrașcolară a clasei a celor care vorbesc neîntrebați și nu-i respectă pe ceilalți;
- scăderea notei la purtare pentru cei ce se bat în clasă.

Stabilirea regulilor clasei reprezintă una dintre strategiile eficiente prin care se poate interveni la nivelul clasei „pentru a promova și consolida competențe sociale și comportamente pozitive ale elevilor și de a minimaliza comportamentele negative” (Farmer și colab., 2006). Nu numai dirigintele clasei ci și ceilalți profesori trebuie să promoveze un comportament adecvat, să ofere copilului alternative comportamentale, să stimuleze elevul să facă alegerea potrivită, să câștige încrederea elevilor și nu în ultimul rând să încurajeze elevii în rezolvarea sarcinilor pe care le au.

Prin activitățile desfășurate, elevii mei au colectat date referitoare la propriile comportamente, ceea ce i-a ajutat în îmbunătățirea relațiilor cu ceilalți: colegi, părinți, profesori.

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE- PRILEJ DE CUNOAȘTERE ȘI COMUNICARE

Înv. Marc Aurica – Șc. cu clasele I-VIII Câmpeni

Complexitatea procesului de învățământ, multitudinea obiectivelor pe care le vizează, marea diversitate a capacităților de învățare, a aptitudinilor și intereselor elevilor fac necesară utilizarea unei game variate de activități în vederea realizării finalităților educației.

Procesul de diferențiere a formelor de organizare a învățării a fost declanșat la începutul secolului al XX-lea sub presiunea amplificării volumului de informații științifice, tehnice, culturale și artistice și a trebuinței elevului de a-și întregi educația școlară prin alte modalități de cunoaștere-nevoie sesizată și susținută teoretic de adepții curentului „Educația nouă”.

Inițiativa organizării primelor forme de educație în afara școlii aparține organizațiilor de tineret, al căror program prevedea ieșiri în natură și călătorii în scopul completării educației. Printre acestea se impune a fi menționată asociația „Wandervogel” („Păsările călătoare”) care a luat naștere la Steglitz, lângă Berlin, în anul 1901, ca urmare a voinței elevilor de a-și cunoaște țara prin vizite și excursii.

Cu timpul, ca urmare a numeroaselor și variatelor obiective ale procesului de învățământ și interesului de cunoaștere sporit al elevilor, s-au constituit noi forme de organizare a învățării, pornindu-se de la activități didactice variate până la activități extrașcolare și extracurriculare. Ele au un rol complementar față de activitățile didactice, urmărind lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ, valorificarea și dezvoltarea intereselor și aptitudinilor elevilor, dezvoltarea culturală a acestora, organizarea judicioasă a timpului liber. Ca activități complementare ele prezintă unele particularități ce se referă la participarea elevilor, la conținutul și durata lor, la formele de organizare și metodele folosite, la evaluarea rezultatelor.

Participarea elevilor este facultativă, cadrul didactic poate interveni, însă, prin dirijarea sugestivă pentru antrenarea elevilor la unele dintre aceste activități. Conținutul se fixează în funcție de dorințele și preferințele elevilor, de condițiile și posibilitățile de realizare. Formele de organizare sunt mult mai elastice, ingenioase și cu caracter recreativ. Se oferă în acest fel libertatea manifestării spiritului de inițiativă din partea elevilor. Pentru evaluarea rezultatelor se folosesc modalități variate cum ar fi aprobarea prin laudă, participarea la expoziții, popularizare și evidențiere etc.

Prin activitățile extrașcolare și extracurriculare se realizează obiective prioritare ale procesului instructiv-educativ, cum ar fi educarea atitudinii copilului față de învățătură, față de necesitatea frecventării școlii, educarea respectului față de semeni și munca lor, educarea respectului față de sine, dezvoltarea culturală a indivizilor, organizarea mai plăcută și mai eficientă a timpului liber, căci a pierde timpul, înseamnă a pierde o parte prețioasă din viața ta.

După cum spunea o personalitate a școlii românești, Cristofor Simionescu, omul modern împovărat prin solicitări zilnice, nu toate impuse, ci destule adăugate de el însuși, fără discernământ, devine un fel de prizonier în labirintul vieții. Amână sau renunță la priorități, luat de val cum se spune, trăind drama crizei permanente de timp. Astfel că buna gospodărire a timpului, mai ales a uneia dintre componentele lui, timpul liber, constituie fără îndoială, o problemă de căpetenie și o preocupare continuă a fiecărui om de la pedagog la micul școlar. Pentru fiecare dintre noi apăsătoare întrebarea „Ce fac cu timpul meu?”.

Din anumite sondaje și cercetări întreprinse rezultă că unii elevi fac greșeala de a îngloba în timpul liber și orele impuse de buna pregătire a lecțiilor, alții socotesc ziua întreagă timp de muncă, neorganizându-și rațional timpul de învățătură și odihnă, nereușind să-și creeze în bugetul lor de timp și ore de răgaz, ori libere.

În mod firesc noi, pedagogii, ne întrebăm: „Cum este mai bine să-i orientăm pe elevi spre a folosi timpul în mod optim, pentru a contura cel mai mult personalitatea acestora ?”.

În acest sens am purtat discuții cu elevii din colectivul pe care-l conduc, în cadrul orelor de educație civică dar și cu alte ocazii. Le-am cerut să-și întocmească fiecare un program de activitate al unei zile obișnuite și după realizarea și prezentarea în clasă a acestora, am analizat împreună cu ei aspectele pozitive și negative cu privire la modul cum își organizează timpul în afara școlii, făcând și comparații cu colegii lor, evidențiind faptul că o bună folosire a timpului în afara școlii se reflectă și în rezultatele obținute de ei în activitatea școlară. Astfel de discuții am purtat și cu părinții elevilor clasei cu ocazia diverselor întâlniri sau chiar implicarea lor în unele activități extracurriculare.

Elevii au fost antrenați într-o mare varietate de activități extrașcolare și extracurriculare, care i-a ajutat să-și „cheltuie” timpul liber în mod plăcut și eficient, mai ales în contextul existenței la tot pasul a altor tentații chiar și pentru școlarii mici, care le pot crea probleme lor sau școlii și familiei. În acest sens am organizat pe cât de des posibil excursii și vizite, ele fiind mult agreate de copii. Acestea urmăresc lărgirea orizontului de cunoaștere al elevilor prin contactul cu natura și cu obiectivele economice și social-culturale, istorice dar și de recreare a elevilor. Organizate la nivelul clasei sau al școlii, excursiile și vizitele vizează efecte educative contribuind la dinamizarea curiozității tehnico-științifice, a spiritului de investigație, a imaginației și a gândirii creative, precum și dezvoltarea unor calități etico-cetățenești.

Cercurile de elevi sunt și ele activități extrașcolare atractive care se organizează în vederea aprofundării pregătirii elevilor într-un anumit domeniu, al dezvoltării aptitudinilor și exprimării creativității. Profilul lor diferă în funcție de aptitudinile elevilor, de interesele lor, de tipul școlii etc. Pot fi constituite la nivelul clasei sau pe grupe de clase, frecventarea fiind facultativă.

Ținând seama de toate aceste considerente am organizat anual câte un cerc în funcție de cerințele și dorințele elevilor (Cerc de filatelie, de cusături populare, de dansuri populare, matematică, miniatură etc.). Întotdeauna elevii au demonstrat că sunt atrași de astfel de activități, au venit și s-au implicat cu plăcere într-un număr deosebit de mare.

Alte activități extrașcolare și extracurriculare organizate la clasa pe care o conduc au fost serbările școlare organizate cu diferite ocazii (Ziua Națională a României, 8 Martie, 1 Iunie, Crăciun, la final de an școlar) care au devenit deja o tradiție și pe care elevii și părinții le așteaptă cu mult interes. Elevii clasei și ai școlii noastre cu aptitudini și înclinații muzicale au posibilitatea de afirmare în cadrul tarafului școlii care desfășoară o bogată activitate ce a determinat obținerea unor rezultate deosebite, unor importante premii la concursurile cultural-artistice din întreaga țară.

Toate aceste activități asigură reconfortarea, deconectarea și regenerarea funcțiilor psihice și fizice ale elevilor. Ele urmăresc totodată lărgirea și adâncirea informației, cultivarea interesului pentru diferite forme ale culturii, dezvoltarea înclinațiilor, a aptitudinilor și talentelor cât și atragerea elevilor la viața socială și culturală.

În această categorie pot fi incluse și activități ca vizionările de filme și spectacole, carnavalurile, concursurile artistice și sportive, întâlnirile cu personalități și oameni de știință și cultură, la care au participat de foarte multe ori și elevii clasei mele. Am organizat șezători literare și seri de poezie cu diverse ocazii, ca de exemplu la aniversarea unui scriitor (Mihai Eminescu, Ion Creangă), a unui eveniment istoric (Marea Unire). În cadrul acestor manifestări am realizat expoziții, concursuri literare, sesiuni de comunicări și referate, competiții și întreceri prin creații literare proprii, recitaluri de poezie etc.

Concursurile pe obiecte și olimpiadele școlare la care am fost întotdeauna prezenți, le-au oferit elevilor posibilitatea de a-și petrece util timpul, de a stabili atât relații de prietenie cu alți colegi ai lor dar și relații de competiție care-i obligă să-și pună în valoare calitățile și-i determină să tindă spre a fi printre cei mai buni. Astfel de activități au adus rezultate și satisfacții deosebite elevilor și cadrelor didactice din școala noastră, atât la clasele primare cât și la cele gimnaziale.

Suntem implicați într-o multitudine de proiecte și parteneriate școlare, în cadrul școlii și în afara ei („Stimularea gustului pentru lectură al elevilor”, „O școală fără violență”, „Săptămâna părinților în școală”, „Prietenii la distanță”, „Eminescu-poet național”, „Vecini dar și prietenii” etc.).

O bogată activitate, atractivă și recreativă se desfășoară și la Clubul elevilor unde elevii merg cu plăcere și unde-și pun în valoare atât cunoștințele acumulate cât și competențele și abilitățile dobândite.

Discutând cu elevii clasei mele despre preferințele lor cu privire la activitățile extrașcolare și extracurriculare am constatat că cele mai îndrăgite de elevi sunt activitățile sportive, cele de informatică, excursiile și vizitele, vizionări de filme, spectacole, activitățile de la Clubul elevilor și de la cercurile de elevi.

Atât în activitatea didactică cât și în cea extrașcolară, rolul cadrului didactic este de a îndruma pașii elevilor pe drumul cel mai bun și de a organiza activități diverse, cât mai atractive, de petrecere în mod plăcut și folositor a timpului de învățatură și a celui liber.

Timpul este ireversibil, vremea pierdută nu mai poate fi răscumpărată. Cum spune învățatul Theofrast: „Din cheltuielile noastre cel mai costisitor este timpul”. Deci învățându-i pe cei mici cum să-și gospodărească timpul cu chibzuială, vor ști să-l prețuiască pentru toată viața.

Activitățile extrașcolare desfășurate pot avea asupra elevilor efecte diferite, pot satisface sau nu așteptările lor. De aici decurge necesitatea cunoașterii preocupărilor elevilor din timpul liber, îndrumarea și orientarea lor spre cât mai multe activități fie culturale, tehnice, artistice, sportive, pentru a dezvălui potențele acestora, a-l îndruma la multilateralitate, în valorificarea timpului liber de care dispun.

Toate activitățile extrașcolare și extracurriculare contribuie la formarea deprinderilor de a munci ordonat, corect și exigent. Prin faptul că nu sunt notate devin un prilej de autocontrol, spiritul critic și autocritic devine mult mai ridicat. Aceste activități își au rădăcinile în orele de curs, fiind o continuare a acestui proces, dar cele două ramuri se împletesc atât de armonios, stabilind conexiuni și realizând acest tot ce se numește învățare.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Tribuna învățământului*, 2004, București, 1-7 noiembrie, pag. 12;
2. *Învățământul primar*, 2004, Editura Miniped, București, nr. 1, pag. 78;
3. *Învățământul primar*, 2006, Editura Miniped, București, nr. 1-3, pag. 146,192;
4. Kieran Egan, 2008, *Imaginația în predare și învățare*, Ed. Didactica Publishing House, București, pag. 53-74;
5. Preda Viorica, 2009, *Programe și activități pentru învățământul preșcolar și primar*, Ed. , pag. 59-135;

ÎNVĂȚAREA PRIN LECTURĂ. EVALUAREA PRIN PORTOFOLIU

Prof. Cîmpean Nicoleta, Liceul Teoretic Teiuș

Comunicarea didactică este o formă a comunicării pedagogice prin care se vehiculează conținuturi specifice diferitelor discipline de învățare în vederea generării unui act de învățare. Pentru o mai bună transmitere a informațiilor este necesară o structurare a comunicării conform logicii pedagogice, cu scopul de a facilita înțelegerea unui adevăr și nu doar simpla lui enunțare. De asemenea, este nevoie de o

selecționare și organizare a conținuturilor predate de către profesor, acesta ghidându-se după programa școlară și după manual.

Dintre formele de comunicare, cea mai des întâlnită este cea verbală, care se poate realiza prin limbaj oral sau scris.

Lucrarea de față își propune să aducă în discuție una din metodele de comunicare scrisă și anume, **învățarea prin lectură**.

Așa cum arată renumitul psihopedagog francez Gaston Mialaret, lectura este o activitate de descifrare integrativă a unui text, de înțelegere a textului citit, de examinare și apreciere a calității unui text, prilej al unor acțiuni intelectuale cât mai eficiente.

Ca tehnică fundamentală de muncă intelectuală, lectura (munca cu cartea), îndeplinește funcții multiple: a) de culturalizare, b) de învățare propriu-zisă, c) de informare și documentare.

Cu toată concurența care i se face astăzi din partea altor mijloace moderne de comunicare (televiziune, radio, Internet), cartea rămâne în continuare una dintre sursele principale de cunoaștere existente în societatea contemporană. Lectura cărții își rezervă pe mai departe, o importanță excepțională în viața omului modern, oferindu-i pe tot parcursul existenței sale, o metodă esențială de cultivare continuă și de perfecționare. Pe bună dreptate se spune că, dacă n-ar exista cartea, ar trebui inventată.

Gustul pentru lectură și deprinderea lecturii se formează în timp și într-un context în care se poate vorbi de un adevărat "cult al cărții", de o cultură a lecturii. Din păcate, azi sunt tot mai multe semne de diminuare a apetitului pentru citit în rândurile copiilor și adolescenților, a tinerilor în general. Ceea ce pe bună dreptate, trezește o tulburătoare dezamăgire și neliniște în rândul profesorilor și părinților.

Pornind de la aceste considerente, ca profesor de istorie, nu am rămas indiferentă la acest dezinteres crescut față de carte în rândul liceenilor și am căutat să găsesc o soluție practică și utilă: evaluarea prin portofoliu.

Știm cu toții că portofoliul este o colecție formată din produse ale activității de învățare a elevului. Produsele incluse sunt selectate de elevul însuși și sunt însoțite de reflecțiile sale personale, asupra lor. Elementul esențial al acestei metode este implicarea activă a elevului în crearea, colectarea și selectarea produselor care satisfac scopul portofoliului. Acest fapt îi conferă acestuia o importantă valoare instructivă, pe lângă valența sa evaluativă. Utilitatea portofoliului constă în faptul că:

- elevii devin parte a sistemului de evaluare și pot să-și urmărească pas cu pas propriul progres;
- **elevii și profesorii pot comunica** (oral sau în scris), calitățile, defectele și ariile de îmbunătățire a activităților;
- factorii de decizie, având la dispoziție portofoliile elevilor, vor avea o imagine mai bună asupra a ceea ce se petrece în clasă.

Având în vedere toate aceste idei, le-am indicat elevilor mei din clasele IX-XI, profil filologie, un număr de șase până la zece cărți cu conținut istoric, pe care să le citească de-a lungul unui semestru. Unele dintre aceste cărți trebuie citite integral (ex. Napoleon Bonaparte, sau o carte despre holocaust, la clasa a X-a) după care elevul realizează o scurtă prezentare a lor și își exprimă în scris opinia personală despre informațiile dobândite.

Pentru alte cărți, am indicat doar unele capitole reprezentative pentru temele studiate la clasă (ex. F. Braudel – „Structurile cotidianului”- pentru clasa a IX-a), cerându-le elevilor să scrie câteva idei care li s-au părut mai interesante.

Din cărțile cu conținut general (ex. Istoria lumii de la origini până în anul 2000), elevii au de citit și conspectat o temă la alegere.

Menționez că toate lucrările indicate se referă la materia studiată în orele de istorie din acel semestru. Trebuie spus de asemenea că toate aceste cărți se găsesc în biblioteca liceului, sau la Biblioteca orașenească.

Aplicând această metodă de evaluare de câțiva ani, am ajuns la următoarele concluzii:

- **comunicarea pe verticală** – elev-profesor – se poate realiza cu mai mare ușurință, elevii dobândind cunoștințe într-un mod plăcut și agreeat de mulți dintre ei;
- se realizează de asemenea și **comunicarea pe orizontală** – între elevi - prin schimbul de informații acumulate din cărți;
- elevii vizitează sistematic biblioteca școlii;
- citesc cărți cu conținut istoric, se străduiesc să înțeleagă textul (uneori mai ușor, alteori mai dificil), și să extragă esența;
- adolescenții învață să formuleze puncte de vedere proprii cu privire la anumite evenimente istorice;
- sunt mulțumiți când munca lor este recompensată cu o notă, de obicei, mare, fără a fi nevoiți să răspundă oral sau prin lucrare scrisă.

Pe lângă aceste însemnări făcute în urma lecturilor, portofoliile elevilor mei, mai cuprind și:

- explicarea unor termeni istorici, alții decât cei explicați în manuale (clasa a IX-a)
- rezolvarea unor sarcini de lucru, indicate de mine, din manual, sau alese de elevi (clasele X-XI)
- exprimarea unor puncte de vedere proprii, cu argumente pro și contra în legătură cu unele teme discutate la orele de istorie (ex. probleme de etică medicală: avortul, eutanasiu, cl. a XI-a)
- realizarea unor eseuri pe o temă dată

Evaluez de regulă :

- fiecare element în parte, utilizând metodele obișnuite de evaluare
- nivelul de competență al elevului, urmărind modul în care produsele sale se raportează la scopul propus
- progresul realizat de elev de-a lungul unui an școlar

Sper ca cele prezentate de mine, să atragă atenția și altor colegi, și să le pună în practică. Câștigul este extraordinar, câtă vreme reușim să-i apropiem din nou pe tineri de CARTE.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, 2004, Editura Dacia, Cluj- Napoca
2. Cerghit I., *Metode de Învățământ*, 2006, Editura Polirom, Iași

ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂRII GEOGRAFIEI

Prof. Crișan Semidia, Școala cu clasele I-VIII Vadu Moșilor

Activitățile ce se desfășoară la orele de geografie, în clasă și în afara clasei, vin în sprijinul elevilor, ajutându-i să înțeleagă mai bine unele dintre aspectele naturii studiate în orele destinate acestei disciplinei.

Necesitatea îmbinării acestor activități este determinată de complexitatea sarcinilor instructiv-educativ prevăzute de programă pentru însușirea cunoștințelor de geografie.

Principiul pe care trebuie să se bazeze organizarea acestor activități este participarea de bună voie și în mod activ.

Activitatea în afara clasei este o continuare a muncii din clasă, prin care trebuie să urmărim adâncirea cunoștințelor și educarea elevilor. Prin caracterul lor practic, activitățile în afara clasei și a școlii contribuie la formarea priceperilor și deprinderilor și la legătura dintre teorie și practică. Ele măresc interesul elevilor pentru studierea geografiei și la educarea lor.

În organizarea acestor activități să se țină cont de :

- legătura lor cu programa; evitarea supraîncărcării;
- îmbinarea intereselor care-i preocupă pe elevi conținutul geografic al activităților întreprinse; să aibă caracter cognitiv, activ și afectiv și estetic; conținutul și formele pe care le îmbracă aceste activități trebuie să fie simple și accesibile.

Formele cele mai importante pe care le pot avea activitățile geografice la clasele mici sunt:

- lectura geografică;
- studiul orizontului local;
- excursii și vizite;
- jocuri geografice;
- olimpiade geografice;
- expoziții organizate cu materiale confecționate etc.

Una dintre cele mai importante activități în afara clasei o constituie „observarea vremii”. Încă din clasa I elevii sunt puși să citească un termometru , și să aprecieze temperatura în clasă și afară, iar cu ajutorul învățătorului să întocmească un grafic al temperaturilor, ce poate fi lipit pe un colț al tablei și completat zilnic. În clasele următoare, prin excursii și vizite în orizontul local, elevii trebuie să observe peisajul natural, starea vremii (precipitații, vânturi, temperaturi) activitățile diferențiate în funcție de anotimpuri. Elevii pot fi îndrumați să strângă materiale din natură, pe care să le folosească și la alte ore (abilități practice, matematică), să învețe versuri legate de anotimpul respectiv, ghicitori, să relateze întâmplări din excursii, să compună povești.

O formă simplă și la îndemâna elevilor este lectura geografică. Lecturile trebuie să aibă un caracter atractiv și să ajute la formarea reprezentărilor și noțiunilor geografice. Este bine ca aceste lecturi să fie însoțite de proiecții sau măcar de imagini ilustrate din albume geografice.

Lectura se poate folosi și în excursiile organizate, sub formă de concurs. Se citește un fragment, iar elevii sunt puși să recunoască obiectul fenomenul despre care este vorba, după care pot veni cu ghicitori sau imagini despre care este pus în discuție.

Din punct de vedere instructiv-educativ, lectura geografică asigură dezvoltarea gândirii independente, lărgeste orizontul intelectual, leagă cunoștințele de realitate înconjurătoare, de actualitate și trezește interesul și dragostea pentru cunoașterea frumuseților țării.

Etapizarea activităților extracurriculare visează mai întâi cunoașterea orizontului local, a satului sau orașului; treptat, se lărgeste orizontul asupra județului și a ținuturilor mai îndepărtate, până ce cuprinde întreaga țară.

O altă formă instructivă de activitate o constituie jocurile geografice. Ele contribuie la dezvoltarea rapidității gândirii și interesului pentru cunoașterea cât mai multor noțiuni geografice. Cele mai frecvent folosite jocuri sunt: Lanțul geografic, rebusul geografic, șaradele, lotul, călătoria imaginară, puzzle geografic (harta în bucățele) etc.

Genul mai complex al activităților în afara clasei și a școlii îl constituie matineele și seratele. Acestea se pot organiza la clasa a IV-a, de la 1 -2 ori pe an.

Temele au conținut larg și constituie o recapitulare și fixare a cunoștințelor studiate de geografia orașului, județului sau a țării. Se aleg diferite teme, de comun acord cu elevii, după care se ascultă fragmente din literatură cu conținut geografic și teste muzicale. Toate acestea se pot îmbina cu proiecții, imagini ilustrate din albume sau de pe INTERNET.

O activitate interesantă o constituie corespondența geografică între elevii dintre diferite școli. Pentru buna desfășurare a activității se stabilește tematica corespondenței. Exemple de tematici ale scrisorilor : schimb de calendar al vremii, schimb de plan al clasei, schimb de plan al școlii, descrierea comunei și în schimb de vederi sau fotografii, descrieri de forme de relief din împrejurimi, descrierea apelor din împrejurimi etc.

Se pot schimba, de asemenea, mijloace de învățământ confecționate de elevi (colecții de plante, frunze, semințe, cochilii de melci, rebusuri, roci, metale, șabloane de hârtii etc.).

Gama activităților în afara clasei este mare și poate continua cu multe alte activități.

Reușita acestor activități depinde de ingeniozitatea învățătorului și de spiritul lui de inițiativă.

BIBLIOGRAFIE:

1. MEdC – Curriculum național – Programe școlare pentru învățământul primar.
2. Dăneț, Onoriu, Enache, Maria, Olănescu, Ecaterina, (1984), *Metodica predării geografiei*, E.D.P., București
3. Octavian Mândruț, *Atlas Geografic General*, Editura Corint.
4. Manuela Popescu, Ștefan Pacearcă, *Manualul de Geografie - Clasa. a IV-a*, Editura Aramis

PROIECT DIDACTIC

Prof . Oltean Florin, Colegiul Național „I.M.Clain”, Blaj

COLEGIUL NAȚIONAL “I.M. CLAIN” BLAJ

CLASA: a XI-a B/ L2

OBIECTUL: Limba franceză

PROFESOR: **Oltean Florin**

MANUAL: Corint

SUBIECTUL: „**Villes dressées vers le ciel**” („Orașe înălțate spre cer”)

TIPUL LECȚIEI: de însușire de noi cunoștințe și deprinderi de învățare

COMPETENȚE FUNDAMENTALE : dezvoltarea capacității de explorare a unui text literar prin stimularea motivației învățării, inițiativei proprii și a cooperării între elevi

COMPETENȚE SPECIFICE:

C1: să exerseze, prin cooperare, tehnicile muncii cu cartea;

C2: să desprindă informațiile esențiale dintr-un text literar, prin formularea/reformularea ideilor principale;

C3: să formuleze întrebări pe baza conținutului textului, prin care să atragă atenția colegilor asupra informațiilor, mesajului și învățăturilor transmise;

C4: să descopere, prin explorare, noțiunile noi, informațiile, termenii, expresiile care pot pune probleme de înțelegere și să le clarifice, folosind explicații și exemple;

C5: să își imagineze cursul evenimentelor pe baza conținutului textului, al înlănțuirii momentelor acțiunii, anticipând finalul posibil, precum și extinderea acțiunii și deznodământului în afara conținutului textului;

C6: să manifeste deschidere în a accepta să învețe de la colegi, precum și inițiativa de a-i învăța, la rândul său, pe aceștia creând o atmosferă de altruism activ, încredere reciprocă și spirit de echipă.

RESURSE:

- a) metode: lectura-model, lectura explicativă, conversația, explicația, exercițiul, problematizarea, povestirea, analiza, sinteza; METODA PREDARII-INVATARII RECIPROCE
- b) forme de organizare: frontal, independent, pe grupe;

SCENARIUL LECȚIEI

Anunțarea temei și a obiectivelor:

Conversație introductivă.

Dirijarea învățării:

1. Elevii vor fi împărțiți pe patru grupe, de câte maximum 4-5 elevi, grupe relativ identice ca nivel intelectual, dorință de afirmare, fiecare grupă trebuind să-și aleagă un lider agreat de grup, cu putere de convingere și capacitate de mobilizare a celorlalți;

2. Li se explică modul de lucru al metodei de predare-învățare reciprocă și se stabilește de comun acord cu elevii care vor fi sarcinile fiecărei grupe, precum și numele: „Rezumatorii”, „Întrebătorii”, „Clarificatorii”, „Prezicătorii”.

3. Se expune o planșă pe care sunt scrise sarcinile și cerințele fiecărei echipe

4. Se repetă de către fiecare echipă sarcinile și rolul pe care îl vor avea în desfășurarea lecției;

5. Pentru a evita interpretarea greșită, prin urmare și învățarea greșită, profesorul citește modelul textului, după care se va face delimitarea textului în fragmente, dacă este nevoie chiar cu ajutorul învățătorului, fără însă a face alte referiri la conținutul textului.

Fiecare grup va analiza textul și va rezolva cerințele grupului său. La început se lasă elevilor un interval mai mare de timp pentru a avea răgaz să se informeze asupra conținutului, dar și să se adapteze atmosferei de lucru (cinci-zece minute).

Interesul textului este acela de a pune în fața elevilor problema avantajelor și dezavantajelor vieții moderne. Se sesizează comparația cu catedralele, întrucât și zgârie-norii par a fi astăzi adevărate locuri culturale pentru oameni. Se ating și elemente de cultură și civilizație, prin prezentarea unui cartier emblematic pentru capitala franceză, unul dintre cele mai moderne cartiere europene.

Metoda folosită acoperă toate ariile interes atunci când se abordează un text în limba străină: înțelegere, structuri lexicale, elemente de morfologie și sintaxă. Înțelegerea sensurilor textului este garantată. Va fi posibilă în orele următoare abordarea unor teme conexe: exemplu: *Internetul, libertate sau sclavie*? Sau chiar conceperea liberă de către elevi a unor mici texte similare.

FRAGMENTUL 1:

REZUMATORII: prezintă povestirea primului fragment: „Dès qu'on arrive à la Défense.....sensation propre à notre siècle.”

ÎNTREBĂTORII: formulează întrebări, prin care să îndrepte atenția către situațiile - cheie ale textului:

- Care sunt caracteristicile cartierului?
- Unde se află cartierul La Défense?
- În ce secol a fost proiectat ?
- Ce reprezintă sintagma „gratte-ciel”?

CLARIFICATORII: explică termenii noi și clarifică, din proprie inițiativă, anumite situații care le-au pus și lor gândirea la încercare, răspunzând și la întrebările puse de „întrebători”:

- * d'emblée-din prima;

- * carrefour-intersecție;
- * mail- alee;
- * gratte-ciel-zgârie-nori.

PREZICĂTORII: își imaginează continuarea textului și conținuturile ce vor urma: avantajele și dezavantajele unui cartier de afaceri;

FRAGMENTUL 2:

REZUMATORII: povestesc cel de-al doilea fragment: comparația între zgârie-nori și catedrale.

ÎNTREBĂTORII: pun întrebări esențiale pentru înțelegerea conținutului fragmentului:

- Ce asemănări și deosebiri sunt între cele două tipuri de construcții?
- Ce înseamnă sintagma „homo urbanus”?

CLARIFICATORII: explică acele cuvinte și expresii care sunt cheia înțelegerii fragmentului și răspund la întrebările grupei întrebătorilor:

- *Asemănări: ambele sunt înalte; deosebiri: utilitate pământească și utilitate spirituală.
- *homo urbanus - joc de cuvinte desemnând locuitorul orașului.

PREZICĂTORII: formulează diferite ipoteze prin care încearcă să prevadă ce s-ar fi întâmplat dacă situațiile s-ar fi schimbat: diferența între cartierele noi și cele vechi

FRAGMENTUL 3:

REZUMATORII: povestesc al treilea fragment: verticalitatea cartierului.

ÎNTREBĂTORII: formulează întrebări prin care să se îndrepte atenția spre explicarea textului:

- capacitatea omului de a se adapta la un asemenea tip de cartier;
- plăcerile și neplăcerile vieții verticale
- *primates arboricoles* și alte jocuri de cuvinte

CLARIFICATORII: explică termenii noi și răspund la întrebările cheie:

- *primate arboricole-omul primitiv;
- Există puncte pozitive și puncte negative în ceea ce privește viața în acest cartier.

PREZICĂTORII: fac un exercițiu de imaginație:

- atitudinea autorului cu privire la aceste cartiere, subiectivismul

Asigurarea retenției și a transferului:

Se realizează frontal, urmărind prin întrebări deschise simple, dacă elevii au înțeles textul: succesiunea prezentării, caracterizarea cartierului - trăsături dominante, avantaje - inconveniente, mesajul central al textului.

Dacă este cazul se fac corectări și completări. Se evită aprecierile care ar putea descuraja elevii în viitoarele lecții de acest tip. Aprecierile activității se va realiza în sensul încurajării și consolidării încrederii elevilor că sunt capabili să obțină rezultate foarte bune prin învățarea tehnici muncii cu manualul și prin cooperarea cu ceilalți colegi. Se subliniază calitatea rezultatelor la învățatură, atunci când elevul se implică personal în actul învățării. Aprecierile se argumentează, dascălul explicând elevului în ce constă progresul său.

Observații finale

Utilitatea și originalitatea unei astfel de metode sunt evidente. Ea pune elevii în situația de a-și preda singuri lecția, de a asimila în mod corect conținuturile ei, de a colabora, de a-și asculta colegii, punând în practică procedee didactice folosite chiar de către profesori în lecții obișnuite: astfel, *rezumătorii* fac apel la sinteză, *întrebătorii* la problematizare, *clarificatorii* recurg la explicație iar *prezicătorii* la formularea de ipoteze prin valorificarea imaginației. Fiecare elev are senzația de a fi

valorizat în totalitate și este angrenat în mod activ în derularea lecției. Singurul dezavantaj potențial pe care îl prezintă o astfel de metodă este timpul alocat organizării grupului, însă se pot alege și texte mai mici pentru a se putea asigura parcurgerea lor integrală.

FRAGMENT DE STUDIAT

Villes dressées vers le ciel

(Jacques Lacarrière - *Ce bel aujourd'hui*, Manual Corint XI L2, pagina 48)

La Défense est principalement un quartier d'affaires et un ensemble résidentiel du nord-ouest parisien. Construit d'environ 1957 à 1989, il comprend de nombreuses tours de verre, visibles de loin.

Dès qu'on arrive à la Défense, on remarque d'emblée l'immense espace et le jeu des reflets. Ici tout est vaste: les esplanades, les perspectives et les panoramas. C'est un carrefour géant, un long mail avec des tours d'acier, des tours de verre. Des tours très hautes. Je n'ai pas compté leurs étages, mais elles sont de vrais gratte-ciel (à partir de combien d'étages un building est-il censé gratter le ciel?). Lorsqu'on est à leur pied et qu'on lève la tête, on ressent une impression de force, mais aussi de fragilité due sans doute à la double présence de l'acier et du verre, un vertige provoqué par cet infini vertical, sensation propre à notre siècle.

L'homme d'autrefois n'a pu la connaître, si ce n'est peut-être au pied des cathédrales. Mais les cathédrales étaient des monuments exceptionnels et si leur flèche aussi montait gratter le ciel, ce n'était pas pour abriter quelque bureaucratie céleste, mais pour désigner justement l'invisible. Les flèches, les élans de gratte-ciel modernes sont purement profanes et du ciel qu'ils désirent n'attendent nulle réponse. L'*homo urbanus* d'aujourd'hui - et plus encore celui de l'avenir - sera amené à vivre de plus en plus verticalement, passant sa vie à ascendre et descendre entre ciel et terre.

Une vie verticale. Voilà ce qui nous attend dans les prochaines mégaloilles. Jadis, il y a fort longtemps, les primates arboricoles que nous étions quittèrent l'abri des arbres pour affronter la vie horizontale des plaines et des steppes (...). À présent, le temps semble venu pour nous de regimber vers les hauteurs, de réapprendre à vivre verticaux. Il y aurait un livre - du moins un guide ou un manuel - à faire sur „comment vivre heureux près du ciel”.

Me promenant un jour au pied des tours du Front de Seine dans le XVe arrondissement de Paris, j'aperçus une ménagère. Comme je la questionnais sur les charmes et les désagréments de la vie verticale, elle me fit cette réponse inattendue: „Il n'y a pas de problème particulier ici, sauf pour les amnésiques”. Autrement-dit, il ne faut pas s'apercevoir au 40e étage qu'on a oublié l'essentiel. La conclusion de cette réponse, c'est qu'il faut renforcer sa mémoire si l'on veut vivre heureux dans le futur.

BIBLIOGRAFIE

1. Doina Groza, Gina Belabed, Claudia Dobre, Diana Ionescu - *Limba franceză, manual pentru clasa a XI-a L2*, Editura Corint, București 2006
2. Dorina Roman - *La didactique du français langue étrangère*, Editura Umbria, Baia Mare 1994
3. Manuela-Delia Anghel, Nicolae-Florentin Petrișor - *Guide pratique pour les professeurs de français*, Editura Paradigme, Pitești 2007
4. *Le Petit Larousse en couleurs*, Dictionnaire Encyclopédique, Paris 1995
5. Suport curs „Competențe crescute pentru cadrele didactice”, Modul 4: Metode activ-participative de predare-învățare, 2012
6. www.didactic.ro